

Drugostopenjski dvopredmetni študijski program

JUŽNOSLOVANSKI ŠTUDIJI

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski dvopredmetni študijski program **Južnoslovanski študiji**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri, ki jih študent izbere ob vpisu v prvi letnik:

- **prevajalska smer,**
- **kulturološka smer.**

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Dvopredmetni študijski program Južnoslovanski študiji je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa ga mogoče kombinirati z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika.

Opis programa

Študijski program Južnoslovanski študiji tudi na drugi stopnji zajema široko področje južnoslovanskih jezikov: hrvaščino, srbsščino, bosanščino, črnogorščino, makedonščino in bolgarščino ter njihove književnosti in kulture. Vsebinsko nadgrajuje prvostopenjski študijski program Južnoslovanski študiji, obenem pa omogoča vključevanje tudi študentkam in študentom drugih prvostopenjskih študijskih programov, ki bi svoje kompetence radi dopolnili s kompetencami s področja južnoslovanskih jezikov, književnosti in kultur.

Program ima dve smeri, ki študentkam in študentom omogočata specializacijo na področju prevajalstva ali na področju kulturologije.

Na prevajalski smeri, ki se izvaja v sodelovanju z Oddelkom za prevajalstvo, študentke in študenti poleg temeljnih predmetov spoznavajo različne prevajalske strategije in tehnike, prevajalska orodja ter specifična področja prevajanja, npr. prevajanje v medijih, prevajanje pravnih besedil, prevajanje umetnostnih besedil itd. Pogoji za vpis na to smer je znanje slovenščine in vsaj enega južnoslovanskega jezika na ravni B2 ali višje.

Na kulturološki smeri so v ospredju medkulturni odnosi in medkulturno sporazumevanje na južnoslovanskem prostoru. Poleg temeljnih predmetov študentke in študenti spoznavajo južnoslovanske medkulturne odnose v zgodovinski perspektivi in sodobne medkulturne trende v južnoslovanskih jezikih, književnostih in kulturah.

Na študijskem programu Južnoslovanski študiji vsako leto organiziramo študijske ekskurzije, ki omogočajo delo na terenu, v realnem stiku z južnoslovanskimi jeziki in kulturami, poleg tega na Oddelku za slavistiko vsako leto gostimo strokovnjake z matičnih študijskih programov kroatistike, srbistike, bosnistike, montenegristike, makedonistike in bolgaristike, z južnih slavistik v Evropi in svetu, ter književnike in druge kulturne ustvarjalce z južnoslovanskega območja. Študentke in študenti lahko svoje znanje utrjujejo in poglobljajo tudi na študijskih izmenjavah, ki jih omogočajo programi mobilnosti Ceepus in Erasmus+.

Študentke in študenti lahko v okviru študijskega programa svoje kompetence izpopolnjujejo tudi s projektnim delom in številnimi obštudijskimi dejavnostmi, s katerimi se Oddelk za slavistiko FF UL aktivno vključuje v družbo.

Predmetnik – Prevajalska smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Južnoslovanski jeziki 1	30	30	30	90	6
2. Slovenski jezik za prevajalce	30	30		60	6
3. Specialna področja prevajanja			30	30	3
2. semester					
4. Južnoslovanski jeziki 2		30		30	3
5. Prevajalska orodja			30	30	3
6. Prevajanje neumetnostnih besedil			30	30	3
7. Specialna področja prevajanja			60	60	6
2. letnik					
3. semester					
8. Sodobne južnoslovanske književnosti	30		30	60	6
9. Metode znanstveno-raziskovalnega dela	15		15	30	3
10. Teorija prevajanja	30			30	3
11. Izbirni predmet/zunanji izbirni predmet	30			30	3
4. semester					
12. Magistrsko delo					15

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
Specialna področja prevajanja					
1. Strokovna in znanstvena besedila			30	30	3
2. Pravna in zakonodajna besedila			30	30	3
3. Mediji in prevajanje			30	30	3
4. Prevajanje umetnostnih besedil			30	30	3
Metode znanstveno-raziskovalnega dela					
5. Jezikoslovje	15		15	30	3
6. Književnost	15		15	30	3
Izbirni predmet					
7. Izbirni predmet: Južnoslovanske družbe in kulture	10			30	3
8. Interkulturalna komunikacija	15		15	30	3
9. Urbana kultura	15		15	30	3
10. Jezik in družba	15		15	30	3

11. Književnost v medkulturnem položaju	15		15	30	3
12. Bilingvizem. Teorija in praksa	15		15	30	3
13. Uporabna slovenščina	15		15	30	3
14. Cerkevna slovanščina – južnoslovanske redakcije	15		15	30	3
15. Leksikologija slovanskih jezikov	15		15	30	3
16. Govorna tehnika	15		15	30	3

Predmetnik – Kulturološka smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Južnoslovanski jeziki 1	30	30	30	90	6
2. Pregled kulturne zgodovine južnih Slovanov	30			30	3
3. Izbirni strokovni predmet 1			60	60	6
2. semester					
4. Južnoslovanski jeziki 2		30		30	3
5. Jezik in družba	15		15	30	3
6. Izbirni strokovni predmet 2	15		15	30	3
7. Izbirni strokovni predmet 3	30		30	60	6
2. letnik					
3. semester					
8. Sodobne južnoslovanske književnosti	30		30	60	6
9. Metode znanstveno-raziskovalnega dela	15		15	30	3
10. Književnost v medkulturnem položaju	15		15	30	3
11. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
4. semester					
12. Magistrsko delo					15

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
Izbirni strokovni predmet 1					
1. Interkulturalna komunikacija	15		15	30	3
2. Cerkevna slovanščina – južnoslovanske redakcije	15		15	30	3
3. Pravorečna in pravopisna norma slovenskega jezika	30			30	3
4. Metodologija medkulturnih raziskav	30			30	3

Izbirni strokovni predmet 2				
5. Ustno slovstvo	15	15	30	3
6. Južnoslovanski medkulturni odnosi 1	15	15	30	3
7. Slovenska književnost	15	15	30	3
Izbirni strokovni predmet 3				
8. Južnoslovanski medkulturni odnosi 2	15	15	30	3
9. Urbana kultura	15	15	30	3
10. Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	15	15	30	3
11. Pregled najstarejših (cerkveno)slovanskih besedil	15	15	30	3
12. Izbirni predmet: Južnoslovanske družbe in kulture	10		30	3
Metode znanstveno-raziskovalnega dela				
13. Jezikoslovje	15	15	30	3
14. Književnost	15	15	30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Južnoslovanski jeziki 1

Predmet je sestavljen iz dveh delov. Prvi del se osredotoča na spoznavanje teoretičnih izhodišč sodobnih jezikoslovnih smeri v osrednjejužnoslovanskem jezikovnem prostoru oz. hrvaškem in srbskem jeziku. Drugi del pa je namenjen stilistiki makedonskega jezika.

Južnoslovanski jeziki 2

Usvajanje jezikovnih kompetenc bolgarskega jezika.

Sodobne južnoslovanske književnosti

Predmet je sestavljen iz dveh delov. V prvem delu so obravnavana reprezentativna besedila književnosti 20. in 21. stoletja na osrednjejužnoslovanskem jezikovnem prostoru (bosanska, črnogorska, hrvaška in srbska), v drugem pa besedila makedonske književnosti 20. in 21. stoletja.

Slovenski jezik za prevajalce

Študentke in študenti pri predmetu spoznajo temeljne jezikovne priročnike, tako klasične kot tiste, ki jih prinašajo novi mediji, in jih kritično vrednotijo, še posebej z vidika praktičnega prevajalskega dela. Poseben poudarek je na sodobnih jezikovnih virih in orodjih za slovenski jezik kot temeljnih virih podatkov za prevajalsko delo.

Prevajalska orodja

Študentke in študenti pri predmetu spoznajo elektronske podatkovne vire (elektronski slovarji, tezavri, terminološke zbirke, korpusi ipd.), splet kot vir informacij pri prevajanju ter programska orodja za prevajanje (TRADOS Translator's Workbench, ATRIL DejaVu itd.).

Teorija prevajanja

Študentke in študenti se seznanijo s teorijo prevajanja, z njeno strukturo, razdelitvijo in osnovno terminologijo ter spoznajo različne teoretične pristope in smeri, ki so se razvili do danes, s posebnim premislekom o etičnih posledicah posameznih prevodnih in prevajalskih odločitev.

Specialna področja prevajanja

V sklopu izbirnih predmetov se študentke in študenti seznanijo s specifikami prevajanja umetnostnih besedil, pravnih in zakonodajnih besedil, strokovnih besedil in/ali prevajanja v medijih.

Jezik in družba

Predmet ponuja podrobnejši vpogled v temeljna sociolingvistična vprašanja: jezikovna politika in jezikovno načrtovanje, proces jezikovne standardizacije, statusi jezikov, jezikovna identiteta, identiteta spolov, s posebnim ozirom na osrednjejužnoslovanski jezikovni prostor.

Pregled kulturne zgodovine južnih Slovanov

Predmet ponuja podrobnejši vpogled v oblikovanje slovanskih in južnoslovanskih kultur (pisava, jezik, književnost, cerkev) od 9. stoletja do oblikovanja nacionalnih književnosti in s tem kultur v 19. stoletju.

Južnoslovanski medkulturni odnosi 1 in 2

Predmet s kulturološkega vidika podaja vednost o zgodovinskem, kulturnem in literarnem dogajanju med južnimi Slovani ter osvetljuje njihove medsebojne odnose in vplive.

Književnost v medkulturnem položaju

Študentke in študenti se uvajajo v praktično rabo kulturoloških in prevajalskih znanj na področju medkulturnega prenašanja umetnostnih vsebin in kulturnih specifik ter na kritično presojanje možnih rešitev medkulturnega posredovanja.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko študentka oz. študent na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določajo študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 120 KT, ter pripravi, predloži in uspešno zagovarja magistrsko delo.

Strokovni profil in veščine

Diplomantka oz. diplomant študijskega programa Južnoslovanski študiji se lahko pisno in govorno sporazumeva v vsaj dveh južnoslovanskih jezikih na visoki ravni ter pozna posebnosti južnoslovanskih jezikov, književnosti in kultur. Ima poglobljeno znanje o zgodovini, materialni in duhovni kulturi južnoslovanskega področja ter sodobnih tokovih v južnoslovanskih književnostih. Samostojno raziskuje vprašanja s področja južnoslovanskega jezikoslovja, literarnih ved in prevodoslovja ali kulturologije ter piše strokovne in/ali znanstvene prispevke ter kritične analize.

Na prevajalski smeri obvlada prevajalske strategije in tehnike ter zna uporabljati prevajalska orodja. Zna oblikovati samostojen pogled na status prevoda in samostojno prevaja tudi zahtevna strokovna in/ali leposlovna besedila v slovenščino, pa tudi iz slovenščine.

Na kulturološki smeri razume zgodovinsko utemeljeno kompleksnost pojma kulture. Zna opisati in teoretično analizirati kulturološke zakonitosti v južnoslovanskih kulturah. Zna oblikovati samostojen pogled na status kulturološkega besedila oz. diskurza. Obvlada medkulturno sporazumevanje.

Zaposlitvene možnosti

Diplomantke in diplomanti pridobijo kompetence za znanstveno-raziskovalno delo ali za strokovno delo na širokem področju medkulturnega sporazumevanja in posredovanja, tako v gospodarstvu (zunanja trgovina, logistika itd.) in turizmu kot v kulturi, diplomaciji itd. Dejstvo je, da so stiki Slovenije z državami na južnoslovanskem območju na vseh teh področjih še vedno zelo intenzivni, poznavanje teh jezikov in kultur pa je v naši družbi vse manjše.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalková
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Soba 5/2/4, Tobačna 5

Telefon

+386 1 24 42 050

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Tatjana Balažič Bulc
tatjana.balazicbulc@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati južnoslovanske študije

»Kaj mi je dal študij slavistike? Predvsem mi je razširil obzorja, temu pravim popotovanje od Triglava do Vardarja. Spoznala sem široko balkansko področje, dal mi je veliko strokovnega znanja, predvsem pa globino, ki jo labko zdaj spretno uporabljam pri svojem delu, sem namreč učiteljica tujih jezikov, torej brvaščine in makedonščine, in prevajalka.«

– Lara Mibovilović, učiteljica tujih jezikov in prevajalka